

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/50/2018
Identifikačné číslo spisu:	7616010528
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7616010528.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného Y. J. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného Y. J. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivana Hrica proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2017, sp. zn. 6To/76/2017, na neverejnom zasadnutí konanom 25. septembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. J. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 9. mája 2017, sp. zn. 4T/83/2016, bol obvinený Y. J. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 8. mája 2013 v čase okolo 21:00 hod. v meste L. U., na ul. A., na chodníku pred rodinnými domami, bezdôvodne fyzicky napadol Y. V. tak, že ho najprv udrel päťou pravej ruky do ľavej časti tváre, na čo tento spadol na zem, de ho ešte opakovane kopal do celého tela a takto ho prekopal až na druhú stranu cesty, čím mu spôsobil pomliaždenia mäkkých tkanív tváre v jarmovej oblasti vľavo s krvnou podliatinou v podočnicovej a okoločnicovej oblasti vľavo, zlomeninu jarmovo-čelustného komplexu vľavo s posunutím úlomkov, s prienikom vzduchu do ľavej očnice a s nakrvácaním pod spojovku ľavého oka, trieštivú zlomeninu prednej steny čeluste vľavo s posunutím úlomkov a s prienikom vzduchu pod kožu tváre, poškodenie podočnicového nervu vľavo, otras mozgu ľahkého stupňa s dobou liečenia a práceneschopnosti podľa znaleckého posudku od 9. mája 2013 do 12. júna 2013, t. j. 35 dní.

Podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a § 37 písm. h) Trestného zákona bol za to odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov, výkon ktorého mu bol v zmysle § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona

podmienečne odložený so skúšobnou dobou určenou podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému Y. J. povinnosť zaplatiť poškodenému Y. V., nar. XX. R. XXXX v J., bytom I.. XX, L. U., náhradu škody vo výške 3 945,- Eur z titulu bolestného a poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., krajskej pobočke Košice, Senný trh č. 1, Košice, IČO: 35 937 874, náhradu škody vo výške 1 876,82 Eur.

Na podklade odvolania obvineného Y. J. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Košiciach uznesením z 26. septembra 2017, sp. zn. 6To/76/2017, rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku obvinený Y. J. dovolanie.

Citujúc ustanovenie § 168 ods. 1 Trestného poriadku a § 176 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, videl zásadné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) v arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí a v absencii odôvodnenia spôsobu, akým sa okresný i krajský súd pri rozhodovaní o jeho vine vysporiadali s posúdením ním namietaných skutočností, a tým aj v nedostatočnom zdôvodnení ich záverov. Obvinený v tejto súvislosti upriamil pozornosť dovolacieho súdu na to, že hoci v rámci konania na súde prvého stupňa a následne i v odvolacom konaní poukazoval na to, že vierohodnosť svedkov obhajoby - Y. F., T. I. a V. J. nebola žiadnym relevantným spôsobom vyvrátená, konajúce súdy svoj záver o ich nevierohodnosti v zákonom požadovanom rozsahu nezdôvodnili. Rezumujúc obsah výpovedí menovaných svedkov, oponoval záveru súdu o ich účelovosti, motivovanej snahou pomôcť mu vzhľadom na určitý vzťah, ktorý sa mal medzi ním a menovanými svedkami skrz návštev baru, v ktorom pracuje, vytvoriť. Rovnako ako v odvolacom konaní zdôraznil, že svedkovia Y. F. a T. I. s ním nie sú v žiadnom príbuzenskom pomere a nie je medzi nimi ani žiaden bližší kamarátsky vzťah. Trval na tom, že svedkovia opakovane, od prípravného konania až po hlavné pojednávanie, jasne a logicky popísali skutkové okolnosti, uvádzajúc, že nezaregistrovali, že by obvinený z baru čo i len na krátku dobu odišiel. Obvinený doplnil, že okrem neho samotného popísal skutkové okolnosti rovnako jasne a logicky ako uvedení svedkovia ešte aj svedok V. J.. Vychádzajúc z uvedeného, zdôraznil, že jeho výpoveď a výpovede týchto svedkov si žiadnym spôsobom neodporujú, práve naopak, navzájom korešpondujú, dopĺňajú sa a tvoria ucelený logický celok, zatiaľ čo jediná očitá svedkyňa, ktorej výpoveď sa rozchádza s výpoveďou poškodeného, nevedela na hlavnom pojednávaní s istotou vylúčiť, či útočníkom nebola iná osoba. Súdu vyčítal, že nevierohodnosť svedkov obhajoby odôvodnil len vierohodnosťou svedkov obžaloby, pričom, keďže žiaden vzťah medzi ním a svedkami Y. F. a T. I. nebol preukázaný, mal za to, že ich vierohodnosť nebola právne spochybnená. Svoje výhrady formuloval aj voči postupu dovolacieho súdu, ktorý sa napriek tomu, že išlo o otázku zásadného významu, vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s v odvolaní namietaným nedostatkom zdôvodnenia záveru prvostupňového súdu o nevierohodnosti svedkov. Obvinený sa nestotožnil so záverom krajského súdu, že výpovede svedkov obhajoby nemajú vzhľadom k hodnoteniu výpovedí svedkýň Y. G. a W. Q. relevantnú hodnotu.

K arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí a nedostatku ich odôvodnenia, a tým aj k naplneniu uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku malo podľa obvineného dôjsť aj v súvislosti s posúdením svetelných podmienok v čase skutku. Obvinený vyjadril presvedčenie, že tie neumožňovali s dostatočnou istotou identifikovať osobu páchatel'a, a okresnému aj krajskému súdu vyčítal, že sa týmito skutočnosťami napriek tomu vôbec nezaoberali. Argumentujúc svojou výpoveďou, fotografiami z miesta činu, vyhotovenými v čase spáchania skutku o rok neskôr, a správou o počasí, opakovane spochybnil schopnosť svedkyne Y. G. identifikovať osobu páchatel'a bez toho, že by jej priamo videla do tváre, len na základe jej postavy, a zopakoval, že za daných okolností, keď existuje jediný očitý svedok skutku spáchaného za viditeľnosti, aká bola v prejednávacom prípade, bolo povinnosťou súdu konfrontovať subjektívnu schopnosť svedkyne opoznať konkrétnu osobu za simulovaných podmienok. Rovnako ako už v podanom odvolaní namietal, že okresný súd nezdôvodnil

zamietnutie jeho návrhu na uskutočnenie vyšetrovacieho pokusu, a zároveň poukázal na to, že k tejto jeho námietke nezaujal žiaden postoj ani krajský súd, a to aj napriek tomu, že ide o otázku podľa neho zásadného významu.

Okresnému i krajskému súdu obvinený tiež vyčítal, že sa nevysporiadali s rozporom vo výpovediach svedkyne Y. G. a poškodeného Y. V. v časti týkajúcej sa prítomnosti menovanej svedkyne na mieste činu v čase skutku. Zdôrazňujúc, že podľa zistenia znalkyne i vyjadrenia samotného poškodeného bolo vnímanie poškodeného v čase skutku normálne a tento nemá ani sklony ku klamstvu a skresľovaniu, obvinený namietal, že napriek tomu, že poškodený v konaní tvrdil, že pred tým, než bol napadnutý, na ulici nikto nebol, nikto pred ním nekráčal, a svedkyňa Y. G. k nemu pristúpila až po pol hodine po napadnutí, zatiaľ čo jediná očitá svedkyňa Y. G., naopak, uviedla, že poškodený tesne pred tým, ako bol napadnutý, kráčal za ňou vo vzdialenosti približne 10 metrov, a v konaní bol tento rozpor namietaný, konajúce súdy sa ním vôbec nezaoberali, následkom čoho považoval ich rozhodnutia za arbitrárne a dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku za naplnený.

Napokon, obvinený vnímal rozhodnutia okresného i krajského súdu ako arbitrárne a neodôvodnené aj z dôvodu spôsobu, akým sa (ne)vysporiadali s identifikáciou jeho osoby ako páchatel'a poškodeným. Podľa neho prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia bez zdôvodnenia a v rozpore so skutočnosťou uviedol, že poškodený Y. V. zotrval na svojom vyjadrení, že práve on bol útočníkom. Obvinený zdôraznil, že reagujúc na uvedené, už vo svojom odvolaní poukázal na to, že poškodený ho ani na jednom zo šiestich výsluchov v prípravnom konaní neidentifikoval ako útočníka a prvýkrát ho takto označil až na hlavnom pojednávaní po štyroch rokoch odo dňa, kedy došlo ku skutku, po tom, čo sa s ním stretol či už na konfrontácii alebo previerke jeho výpovede. Vychádzajúc z uvedeného, zároveň upozornil, že práve v dôsledku vyjadrenia poškodeného, že útočníka nevie s istotou určiť, sa neuskutočnila ani rekognícia. Opísané skutočnosti podľa obvineného svedčia o tom, že orgány činné v trestnom konaní od začiatku vyšetrovania porušili zásadu prezumpcie nevinu. Za nezanedbateľný označil aj fakt, že hlavná svedkyňa Y. G. je dcérou I. G., ktorý bol policajtom OO PZ L. U., ktoré ako zaujatý orgán viedlo rok vyšetrovanie vo veci. Napriek týmto okolnostiam namietaným skutočnostiam nevenoval pozornosť ani odvolací súd.

Na základe uvedeného obvinený záverom k námietkam subsumovaným pod dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku konštatoval, že okresný ani krajský súd mu nedal riadnu, zásadám spravodlivého procesu zodpovedajúcu odpoveď ani na jednu z nich. Zhrnul, že okresný súd sa k vierohodnosti svedkov obhajoby vyjadril len veľmi stručne, k svetelným podmienkam a rozporom vo výpovedi svedkyne Y. G. sa nevyjadril vôbec a k výpovedi poškodeného zaujal bez zdôvodnenia záver protichodný k výsledkom dokazovania, pričom krajský súd nedal odpoveď na žiadnu z namietaných skutočností. Takéto zaujatie stanoviska k ním namietaným skutočnostiam označil za formálne, svojvoľné a nepreskúmateľné, v dôsledku čoho považoval napadnuté uznesenie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu za celok nepresvedčivé, arbitrárne, a teda v rozpore so zákonom, Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený Y. J. založil na námietke aplikovania priťažujúcej okolnosti vyjadrenej v § 37 písm. h) Trestného poriadku. Jej použitie nie je podľa ním prezentovaného názoru v prípade jednočinného súbehu daného v tejto konkrétnej veci, keď spáchanie oboch trestných činov (ublíženia na zdraví i výtržníctva) spočíva v zásade v „tej istej skutkovej podstate“ - napadnutí osoby, ku ktorému došlo na verejnosti, na mieste. Obvinený zároveň doplnil, že berúc do úvahy celý postup vyšetrovania danej veci a neprimeranú dĺžku trestného konania (4,5 roka) je uložený trest neprimeraný.

Tvrdiac, že v konaní nebolo dokázané, že by spáchal predmetné skutky, žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutého rozhodnutia ako aj správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo, vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2017, sp. zn. 6To/76/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 9. mája 2017, sp. zn. 4T/83/2016, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c)

Trestného poriadku porušený zákon v ustanovení § 168 ods. 1 a § 176 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v ustanovení § 37 písm. h) a § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného poriadku v jeho neprospech, a súčasne zrušil napadnuté rozhodnutia vo všetkých výrokoch a príslušnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného Y. J. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného pripomenul, že už odvolanie obvineného, v ktorom tento poukazoval aj na jednotlivé v dovolaní namietané skutočnosti, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra, sp. zn. 6To/76/2017, podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté, pričom krajský súd konštatoval, že okresný súd na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom vykonal všetky dôkazy. Vzhľadom na správne zistený skutkový stav, o ktorom niet pochybností, považoval prokurátor rozhodnutie okresného i krajského súdu za správne a zákonné, majúť zároveň za to, že pri koncipovaní ich odôvodnení sa dbalo aj na ich celkovú presvedčivosť, že napadnuté rozhodnutia sú konzistentné a že závery, ku ktorým súdy na základe príslušných argumentov dospeli, sú racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

V rámci svojej reakcie na uplatnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor zdôraznil, že ustanovenie § 41 ods. 1 Trestného zákona upravuje uloženie úhrnného trestu, ktorý sa spravuje absorpčnou zásadou, uplatňovanou ako v prípade viacčinného súbehu trestných činov, tak aj v prípade jednočinného súbehu trestných činov, keď páchatel' svojím konaním naplní znaky viacerých trestných činov tak, ako tomu bolo v danej trestnej veci.

Vzhľadom na uvedené prokurátor konštatoval, že podmienky predvídané ustanovením § 371 ods. 1 písm. c) ani písm. i) Trestného poriadku nie sú v danom prípade splnené. Z tohto dôvodu považoval podanie dovolania obvineným za nedôvodné, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. J. odmietol.

Poškodený Y. V. ani poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., krajská pobočka Košice na doručené dovolanie obvineného žiadnym spôsobom nereagovali. Rovnako bez odozvy zostalo vyjadrenie prokurátora Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves aj zo strany dovolateľa (obvineného Y. J.), ktorý sa k nemu nevyjadril ani prostredníctvom svojho obhájcu.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného Y. J. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1

Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúma skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd

povinný prezumovať.

Oboznámením sa s obsahom predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Z obsahového vymedzenia dovolacích námietok obvineného Y. J., ním subsumovaných pod dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorých podstatný obsah dovolací súd zámerne prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia, vyplýva, že tieto sú vo svojej podstate vyjadrením jeho nesúhlasu sčasti aj so zamietnutím jeho návrhu na doplnenie dokazovania vykonaním vyšetrovacieho pokusu, ale predovšetkým s rozhodnutím súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu ako celku a konajúcimi súdmi prezentovanými odôvodneniami svojich skutkových a právnych záverov. Namietajúc zamietnutie uvedeného návrhu na doplnenie dokazovania, ale najmä nesprávne a nedôsledné vyhodnotenie všetkých vykonaných dôkazov a obzvlášť nedostatočné zhodnotenie ním označených skutočností (týkajúcich sa najmä rozporov vo výpovediach jednotlivých svedkov a okolností, majúcich podľa jeho názoru vplyv na vierohodnosť výpovedí jednotlivých svedkov a spočívajúcich v svetelných podmienkach na mieste činu v čase spáchania skutku a v charaktere jeho vzťahu ku svedkom obhajoby) okresným i odvolacím súdom, obvinený v podstate napadol rozsah vykonaného dokazovania a najmä spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi prvého i druhého stupňa, ktoré priamo obvinil z nesprávneho vyhodnotenia jednak vierohodnosti výpovedí svedkov Y. F. a T. I., a v kontexte výpovede poškodeného Y. V. aj obsahu výpovede svedkyne Y. G., pričom v konaní vykonané dôkazy zároveň, vyberajúc tie z nich, ktoré zodpovedajú potrebám jeho obhajobnej stratégie (t.j. výpovede svedkov Y. F., T. I. a V. J., ďalej konkrétne tvrdenia poškodeného Y. V. rozporné s vybranými vyjadreniami svedkyne Y. G., ako aj správu o počasí na mieste činu v čase spáchania skutku a fotodokumentáciu ilustrujúcu viditeľnosť na mieste činu v čase spáchania skutku), sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu, opakujúc argumentáciu totožnú s tou, ktorou dôvodil už v odvolacom konaní a ktorá bola založená predovšetkým na tvrdení o vierohodnosti svedkov obhajoby a na súčasnom spochybňovaní vierohodnosti výpovedí svedkov obžaloby, najmä svedkyne Y. G., odôvodňovanom nepriaznivými svetelnými podmienkami na mieste činu v čase spáchania skutku, ako aj na obviňovaní konajúcich súdov z tendenčného hodnotenia vykonaných dôkazov.

Z podstaty dovolateľom uvádzaných námietok, spočívajúcich v nevykonaní obhajobou navrhovaného dôkazu a v spochybňovaní vierohodnosti i obsahu výpovede svedkyne Y. G. (poukazom na výpovede svedkov obhajoby, svetelné podmienky v čase skutku na mieste činu i rozpory s výpoveďou poškodeného Y. V.), z ktorej prvostupňový súd vychádzal pri ustálení viny, i v poukazovaní na tie časti vykonaného dokazovania, ktoré pri ním prezentovanej subjektívnej interpretácii vedú k záverom o nepreukázaní jeho viny, a tým aj v nesprávnom vyhodnotení dôkazov, a tiež v spochybňovaní priebehu skutku tak, ako bol okresným súdom ustálený v skutkovej vete výrokovej časti jeho rozhodnutia, vyplýva, že ide o námietky výlučne skutkového charakteru, smerujúce sčasti proti obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, sčasti proti správnosti a úplnosti zisteného skutku a predovšetkým proti spôsobu, akým sa prvostupňový aj odvolací súd vysporiadali s vykonanými dôkazmi a akým tieto hodnotili.

V kontexte uvedených zistení považuje najvyšší súd za žiaduce pripomenúť, že obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 a ods. 11 Trestného poriadku, ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Pre zisťovanie skutkového stavu veci a hodnotenie dôkazov platia v trestnom konaní zákonom stanovené pravidlá, podľa ktorých je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok pritom nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, v zmysle ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nemôže opätovne prehodnocovať vykonané dôkazy podľa predstáv

obvineného - dovolateľa, pretože takéto oprávnenie mu zo zákona nevyplýva. Hodnotenie dôkazov totižto nenapĺňa žiadny dovolací dôvod.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd nemohol námietkam obvineného založeným na vlastnom hodnotení rozsahu vykonaného dokazovania ako nedostatočného a výpovedí svedkov obhajoby - Y. F., T. I. a V. J. - a vybraných tvrdení poškodeného Y. V. ako vierohodných a na druhej strane výpovede svedkyne Y. G. a iných častí výpovede poškodeného Y. V. ako nevierohodných a na z toho plynúcom označení vyhodnotenia v konaní vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi ako nesprávneho a majúceho za následok arbitrárnosť a neodôvodnenosť ich rozhodnutí, priznať v rámci dovolacieho konania akúkoľvek relevanciu. Samotné hodnotenie rozsahu a výsledkov vykonaného dokazovania, v danom prípade vierohodnosti a obsahu výpovedí jednotlivých svedkov, a z neho vyplývajúce ustálenie priebehu skutkového deja a ďalších okolností spáchania žalovaného skutku, ako už bolo uvedené, nemôže byť predmetom prieskumnej právomoci dovolacieho súdu.

Zároveň sa k tejto námietke obvineného žiada poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nie je porušením práva na obhajobu, a preto nemôže napĺňať ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Námietky obvineného k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdov o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a najmä k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá jeho predstavám, tak svojím obsahom nenapĺňajú nielen obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. K tomu je len pre úplnosť potrebné dodať, že uvedené sa netýka dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Na druhej strane, majúci na zreteli, že obsahom práva na obhajobu je aj právo navrhnúť dôkazy a tomu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu sa takýmito návrhmi adekvátne zaoberať, a teda najneskôr pred meritorným rozhodnutím im buď vyhovieť alebo ich odmietnuť, respektíve rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, je potrebné pripustiť, že za istých okolností môže dôjsť k zásadnému porušeniu práva na obhajobu aj v súvislosti s neakceptovaním návrhu obvineného na vykonanie, respektíve doplnenie dokazovania. Bolo by tomu tak vtedy, ak by o takom návrhu nebolo rozhodnuté alebo by bol návrh na dokazovanie odmietnutý bez náležitých dôvodov, t.j. najmä bez zrozumiteľného a presvedčivého vysvetlenia nemožnosti vykonania dokazovania, respektíve nadbytočnosti a nepotrebnosti jeho doplnenia. Len v takých prípadoch by bolo možné konštatovať porušenie práva na obhajobu obvineného, a teda aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd v súvislosti s námietkou obvineného, vyčítajúcou konajúcim súdom, že nepristúpili k vykonaniu obhajobou navrhovaného dôkazu, skúmal len, či o tomto bolo kvalifikovaným spôsobom rozhodnuté, pričom zistil, že v prejednávanom prípade nenastala ani jedna z vyššie popísaných situácií, odôvodňujúcich prijatie záveru o zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu. Ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní, súd prvého stupňa sa s návrhom obhajoby

na doplnenie dokazovania vykonaním vyšetrovacieho pokusu, vznesenom obhajcom písomne dňa 19. októbra 2016, vysporiadal po procesnej stránke správne, keď uznesením vyhláseným na hlavnom pojednávaní 9. mája 2017 tento zamietol. Na tomto mieste je síce potrebné prisvedčiť výhradám obhajoby, že odôvodnenie zamietnutia predmetného návrhu na doplnenie dokazovania sa zo strany súdu prvého stupňa javí ako nedostatočné, do odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu ani nebolo premietnuté a k tejto námietke obvineného sa v odôvodnení svojho rozhodnutia explicitne nevyjadril ani odvolací súd, avšak s ohľadom na priebeh vyšetrovania, v rámci neho uskutočnené úkony a obstarané a na hlavnom pojednávaní vykonané dôkazy nemožno uvedené nedostatky považovať za porušenie práva na obhajobu v takej kvalite a intenzite, ktoré sú zákonom požadované pre naplnenie dikcie § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z obsahu vyšetrovacieho spisu je totiž zrejmé, že k uskutočneniu vyšetrovacieho pokusu bolo pristúpené 30. novembra 2015, avšak aj v dôsledku výhrady obhajcu obvineného, že s ohľadom na skôr uskutočnené previerky výpovedí svedka poškodeného Y. V. a svedkýň Y. G. a W. Q. na mieste sa tento z dôvodu, že z výpovedí svedkov sa miesto činu nepodarilo stotožniť, nedá vykonať v plnom rozsahu, ho nebolo možné uskutočniť (č. I. 294 vyšetrovacieho spisu). Je teda zrejmé, že akékoľvek ďalšie úsilie o vykonanie vyšetrovacieho pokusu by aj s ohľadom na uplynutie ďalšieho času od spáchania skutku (a takmer 1,5 roka od prvého vyšetrovacieho pokusu) ostalo bezvýsledné, a tak, aj so zreteľom na uskutočnené previerky výpovedí svedkov na mieste a obstaranú a na hlavnom pojednávaní oboznámenú správu o počasí Slovenského hydrometeorologického ústavu, vzťahujúcu sa k času a miestu spáchania skutku, nemožno mať dôvodné pochybnosti o nadbytočnosti a nepotrebnosti vykonania navrhovaného dôkazu. Vzhľadom na evidentnosť tohto záveru sa dovolací súd nemohol stotožniť s názorom obvineného, že by výslovné nevyjadrenie dôvodov zamietnutia návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania vykonaním vyšetrovacieho pokusu v odôvodneniach napadnutých rozhodnutí malo za následok porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Odhliadnuc od tohto nedostatku odôvodnení napadnutých rozhodnutí, považoval dovolací súd za potrebné k námietkam obvineného napádajúcim kvalitu odôvodnení dotknutých rozhodnutí len marginálne dodať, že obsah oboznámených odôvodnení dovolaním napadnutých rozhodnutí okresného i krajského súdu v rozpore s tvrdeniami obvineného svedčí o tom, že konajúce súdy sa dostatočným a potrebám trestného konania adekvátnym spôsobom vysporiadali s ním uplatňovanou obhajobou, keď najmä okresný súd, na ktorý krajský súd vo svojom rozhodnutí nadviazal, stručne, avšak jasne, logicky a bez ponechania priestoru pre pochybnosti o správnosti svojich záverov vysvetlil, akými úvahami sa spravoval pri ich formulovaní, a teda z akých dôvodov neuveril výpovediam svedkov obhajoby a naopak, výpoveď svedkyne Y. G., s ohľadom na ňu nadväzujúcu a ju podporujúcu výpoveď svedkyne W. Q., považoval za vierohodnú a pravdivú. Pritom výpoveď svedkyne W. Q., ktorá vyvracia výpovede svedkov obhajoby a obvineného usvedčuje z prítomnosti v blízkosti miesta činu v čase krátko pred spáchaním skutku, nevyvrátil ani žiadnym spôsobom nespochybnil ani samotný obvinený. Jej opis udalostí bezprostredne predchádzajúcich spáchaniu skutku bol zároveň dostatočným podkladom pre vyvrátenie pochybností obvineného o subjektívnej spôsobilosti svedkyne Y. G. identifikovať ho ako útočníka aj za zhoršených svetelných podmienok. Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd zastáva názor, že dovolaním napadnuté rozhodnutia, aj napriek naznačeným drobným nedostatkom, vyznievajú presvedčivo, pôsobia úplne a nevykazujú žiadne zreteľné prvky arbitrárnosti, ktoré by viedli k záveru o ich nepreskúmateľnosti.

V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe platí, že nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu sám osebe nie je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré predpokladá porušenie práva na obhajobu len v procesnoprávnom význame a nezahŕňa aj prípady nedostatku odôvodnenia súdneho rozhodnutia (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. marca 2009, sp. zn. III. ÚS 83/2009), pričom dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Trestného poriadku).

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sa obvinený, nespochybňujúc správnosť kvalifikácie skutku ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm.

a) Trestného zákona, vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu nestotožnil s použitím priťažujúcej okolnosti vyjadrenej v § 37 písm. h) Trestného zákona, ktorá spočíva v tom, že páchateľ spáchal viac trestných činov. Odhliadnuc od skutočnosti, že samotná podstata jednočinného súbehu, o ktorý v danom prípade podľa konštatovania obvineného ide a ktorý je v zmysle § 41 ods. 1 Trestného zákona tiež sankcionovaný uložením úhrnného trestu, spočíva v spáchaní dvoch, prípadne viacerých trestných činov, čo zodpovedá vymedzeniu dotknutej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, jedným konaním, teda jedným skutkom, ako k tomu podľa skutkových zistení ustálených súdom prvého stupňa v skutkovej vete výrokovej časti napadnutého rozsudku (ktorými je dovolací súd viazaný) a tiež v zmysle argumentácie obvineného došlo aj v prejednávanom prípade, dovolací súd sa nemohol stotožniť s názorom, že v danej veci došlo k tzv. faktickej konzumpcii, o vyjadrenie ktorého sa obhajoba zrejme v skutočnosti pokúšala. O tzv. faktickú konzumpciu ide vtedy, ak je porušenie alebo ohrozenie záujmov chránených jedným ustanovením Trestného zákona len bezvýznamným, vedľajším produktom hlavnej, závažnejšej trestnej činnosti, postihnutej iným ustanovením Trestného zákona. Predpoklady tzv. faktickej konzumpcie sú dané predovšetkým priebehom činu za súčasného posúdenia významu objektov jednotlivých trestných činov z hľadiska spoločenského významu (okruhu záujmov) ich ochrany, ktoré boli spáchané jedným skutkom, ale aj intenzitou, respektíve závažnosťou konania, ktorým páchateľ naplnil skutkovú podstatu trestného činu spáchaného v jednočinnom súbehu s iným trestným činom. S poukazom na zistený skutkový stav, je zřejmé, že v prejednávanej veci situácia zodpovedajúca podmienkam tzv. faktickej konzumpcie nenastala, keďže konanie obvineného, ktorým naplnil znaky prečinu výtržníctva, rozhodne nebolo celkom bez významu popri jeho konaní, ktorým naplnil znaky prečinu ublíženia na zdraví, a naopak. Uvedenému záveru nasvedčuje aj porovnanie objektov (predmetov ochrany) dotknutých trestných činov - objektom skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona je ľudské zdravie, zatiaľ čo primárnym objektom skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok. Vzhľadom na deklarovanú rôznosť chránených objektov skutkových podstat dotknutých trestných činov, a teda nenaplnenie podmienok tzv. faktickej konzumpcie, a tiež z dôvodu absencie ďalších okolností vylučujúcich jednočinný súbeh trestných činov (pomer špeciality, pomer subsidiarity, pokračovací, hromadný, trvácí trestný čin, či trestný čin opilstva) je jednočinný súbeh prejednávaných trestných činov, odôvodňujúci použitie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného poriadku, možný.

Pokiaľ mal obvinený v úmysle napadnúť samotné skutkové zistenia, ustálené prvostupňovým súdom v skutkovej vete výrokovej časti jeho rozhodnutia a vyjadrujúce okolnosť, že žalovaným konaním boli spáchané viaceré (konkrétne dva) trestné činy, k tomu dovolací súd len marginálne pripomína, že, ako už bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, t. j. či dovoľaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením. Neprípustnosť námietky obvineného, spochybňujúcej záver o naplnení predmetnej priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, ako majúcej skutkový charakter, vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2014, sp. zn. 6Tdo/56/2013, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 18/2015, podľa ktorého otázka zisťovania, respektíve zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného, dovolací súd len pre úplnosť konštatuje, že súdom ustálená skutková veta výrokovej časti rozsudku prvostupňového súdu obsahuje všetky zákonné znaky prečinov výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaných v jednočinnom súbehu, keďže obvinený sa na mieste prístupnom verejnosti dopustil hrubej neslušnosti tým, že napadol iného, ktorému úmyselne ublížil na zdraví.

Z vyššie formulovaných dôvodov neboli v posudzovanej veci splnené ani zákonné podmienky predvídané § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Sumarizujúc uvedené, bolo všetky dovolacie námietky obvineného Y. J. uplatnené podľa dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku potrebné z hľadiska ich naplnenia vyhodnotiť ako irelevantné.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.